

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ОТЕЦ ПАИСИЙ - 1951”

Тел., e-mail: chitaliste_selcha@abv.bg

ДОКЛАД

ЗА ОСЪЩЕСТВЕНИТЕ ЧИТАЛИЩНИ ДЕЙНОСТИ

НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ

„ОТЕЦ ПАИСИЙ – 1951” С. СЕЛЧА ОБЩИНА ДЕВИН ЗА 2023 ГОДИНА

1. ВЪВЕДЕНИЕ:

Народно читалище „Отец Паисий-1951“ се уповава на своите корени, като национален, социален, културен и информационен център и се стреми да отговаря на предизвикателствата на днешния свят. Най-честите асоциации, свързани с читалището са думите „библиотека“, „самодейност“, „любителско творчество“ и „фолклор“. В обществото, читалището традиционно присъства с тези свои дейности. Желанието ни е все повече хора да се включат, защото участието им в дейностите на читалището от една страна им дава възможност за естествена комуникация и възможност за изява, а от друга страна формира у тях самочувствие и преживяване за авторство. Едновременно с това читалището е с отворен режим за влизане и процедури за приемане на желаещите. Желанието на читалищното настоятелство е да се развива като институция, като жива система, а това става чрез обем-културен, образователен, информационен и социален. Във връзка със ЗНЧ и ЗЮЛНЦ читалището е регистрирано и е вписано в регистъра на сдруженията с нестопанска цел в Агенция на вписванията - Смолян, както следва: Решение № Фирмено дело 486/1997г. Последни вписани промени в регистрацията са след Отчетно-изборно събрание на 11.10.2022 година. Представянето на читалището се осъществява заедно и поотделно от Председател Румяна Росенова Буцова и секретар Атанаска Миткова Кирова. Дата на изтичане на мандата на 11.10.2025 година. Съгласно ЗНЧ читалището е вписано в Регистъра на народните читалища към Министерство на културата под № 2306, последно извършени промени в обстоятелства са вписани на 27.10.2022г. Настоящият годишен отчет за развитие на читалищната дейност на Народно читалище „Отец Паисий – 1951“ е съобразен с изискванията на чл. 26 а, ал. 2 от Закона за народните читалища Съгласно **Чл. 2. (1) ЗНЧ**, Народно читалище „Отец Паисий-1951“ е традиционно самоуправляващо се българско културно-просветно

сдружение в населеното място, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. В дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание. Съгласно **Чл. 2. (2)** НЧ «Отец Паисий-1951» е юридическо лице с нестопанска цел.

Основните направления и приоритети в дейността на читалището произтичат от ЗНЧ, ЗОБ, общинската културна политика, осъществявана на основата на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на културния календар

Отчета обобщава най-важните моменти в работата на читалището, приоритети, цели и задачи, които спомогнат за укрепването, модернизирването и развитието му в общодостъпно и желано място за местната общност.

Отчета за дейност 2023 г, е насочен да задоволяват потребностите на населението на с.Селча свързани със:

1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност
2. запазване на обичаите и традициите на с .Селча
3. разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. осигуряване на достъп до информация.

За постигане на целите са реализирани основни дейности, като:

1. уреждане и поддържане на библиотеката;
2. развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
3. организиране дейността на групите, за инициране и провеждане на празненства,
4. събиране и разпространяване на знания за родния край и включване в национални инициативи по програма «Живи човешки съкровища»
5. Поддържане и обогатяване на етнографска сбирка

2.АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩЕТО:

На територията на с.Селча функционира Народно читалище „Отец Паисий-1951»

Читалището има изключително значение за укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, традиционната култура и духовни ценности

2.1. Външната среда осигурява следните възможности:

- Културно разнообразие:
- Сътрудничество с:
  - Министерство на културата
  - Областна администрация Смолян;
  - Община Девин
  - РЕКИЦ”Читалища”;
  - Читалища;

2.2. Кои са силните страни на вътрешната среда:

- Кадрови ресурс с дългогодишен стаж в сферата на читалищната дейност;
- Интерес към търсене и развиване на нови форми на читалищна дейност;
  - работа с млади таланти;
- Сътрудничество на доброволци;
  - планувани доброволчески инициативи за подпомагане на хора в неравностойно положение.

2.3. Слаби страни:

- Квалификацията на читалищното ръководство е необходимо условие и решаващ фактор за актуализиране дейностите на читалището
- Територии, засегнати от обезлюдяване.
  - спирала на намаляващото и застаряващо население;
  - свиване на селските райони - показател за по-широка структурна криза на културния, икономически и трудов пазар.

2.4 Предизвикателства

- Как да работим и търсим нови подходи при реализиране на дейности с С изкуствата и културата, за да посрещнем потребностите на оскъдното население и по-ниските нива на взаимодействие.
  - Как да се включат възрастни населения в културни и художествени практики.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

- Подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за тяхното развитие и предаване;
- Създаване на нови условия за развитие и утвърждаване на библиотеката при читалището като център за библиотечно-информационно обслужване на широк кръг потребители;
- Развитие на професионалните умения и повишаване на квалификацията на работещите в културната институция; Обучение по Национална Програма “Учене през целия живот“.
- Засилване интереса и краеведската дейност на местната общност към културното минало на с.Селча и проучване, на автентични песни .
- Изграждане на реално партньорство с институции за реализиране на цялостната културна политика в Читалището
- Разширяване обхвата на дейността на читалището в обществено значими сфери, като социалната и информационно-консултантската.

4.РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

- Закон за народните читалища;
- Закон за обществените библиотеки;
- Закон за културното наследство;
- Закон за меценатството;
- Закон за закрила и развитие на културата;
- Наредба № 2 на МК, от 01.07.2019 г. Обн. ДВ. бр.54 от 9 Юли 2019г /;
- Допълнителни субсидирани бройки;
- Документи при Патронаж.
- Общинска програма за развитие на община Девин
- Договор към общината

ОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ

А. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

Като неразделна част от читалището библиотеката активно участва в организирането на културния живот в селото Библиотечната дейност е една от дейности на читалището като културна институция. Чрез нея то се включва в националната мрежа от библиотеки у нас.

Дейността на библиотеката през 2023 година

1. Поддържане на обществена библиотека на свободен достъп за библиотечно обслужване в населеното място. Библиотечния фонд наброява 6634 тома библиотечни единици, потребителите са 70 от тях до 14 години са 16. Посещенията са общо 706 от които: за дома 514, на компютрите 136 и на организирани събития 56. Заетите книги са 886 тома, набавени са 23 на Обща стойност 265 лева. Културни и други събития са 11бр.

2. Изготвяне на библиографски справки по различни теми;
3. Инициатива „Книга за всеки” – въвеждане на системата за патронажно обслужване на възрастни читатели и такива с физически увреждания
4. Провеждане превърналите се в традиция срещи „На гости в библиотеката” ;
кътове с литература, виктурини и др..
5. Организиране на индивидуална и културно-масова дейност с различни цели
групи: (деца, ученици, възрастни); обособяване на тематични кътове по повод:
празници и годишнини; предоставяне на онлайн информация и представяне на
презентации, посветени на значими събития и личности;
6. Повишаване квалификацията, на читалищното ръководство, чрез участие в организирани обучения от Регионална библиотека “Николай Вранчев”- Смолян и РЕКИЦ „Читалища“

Б. ЛЮБИТЕЛСКО ХУДОЖЕСТВЕНО ТВОРЧЕСТВО

Съществена част от дейността на читалище „Отец Паисий-1951” през 2023 година е грижата за разширяване и развитие на любителското художествено творчество.

Художественотворческата дейност в читалището цели запазване и *развитие на традиционните ценности* на българския народ, съхранение на обичаите и традициите, както и създаване на нови традиции, породени от нуждите на местните общности. Чрез тази дейност, читалището работи за привличане на *млади хора* за участие в инициативи на читалищните самодейни колективи. С изяви на читалището се работи за развитие и обогатяване на културния живот в населеното място, за утвърждаване на националното самосъзнание и отчитане и съхранение богатството на местната култура. Чрез тази дейност читалището има възможност за популяризиране на общината, областта, страната и чужбина.

Към читалището за творчески сезон 2022/2023 функционират:

1. Образователни дейности:

Кръжоци. Кръжок по изобразително изкуство

Музейна сбирка - състояща се: от етнографска и археологическа част

2. Любителско творчество (поддържане и изяви на художествени състави);

Фолклорни състави *и формации (кратко описание);*

Женска фолклорна група, която взема дейно участие при провеждането на мероприятия

в населеното и извън населеното място.

Предоставяне на компютърни услуги и интернет - Да

3. Организиране на празници, фестивали, събори, изложби, творчески вечери, граждански инициативи, спортни занимания и др. с местно, регионално, национално и международно значение.

Празник на с. Селча-ежегодно се провежда в първата седмица на м.август

4. Поддържане и доказани изяви на художествени състави и създаване на нови; ангажирано участие в *общинските конкурси, празници* и др. прояви
ЖФГ има 6 бр. участия регионални и извън региона

5. Специално внимание и подкрепа на младите дарования за включването им в местни творчески инициативи със *заинтересовани институции* относно, културното възпитание младите хора и стимулиране на творческите им възможности /музика, фолклор, традиционни изкуства, краезнание, литература и др.*през летните месеци.*

6. Събиране на материали за културно-историческото минало и етнографията на с.Селча

7. Нематериално културно наследство – съхраняване и предаване на традиционна култура, участие в националната система „Живи човешки съкровища –България”2023

8. Нови дейности, заложи в програмата на читалището, в т.ч. работа по проекти,

съществено сътрудничество с други културни институции.

9. Осъвременяване на читалищните дейности и услуги чрез обучение на хората от всички възрасти с цел развитие на гражданското общество. Читалището – място за учене през целия живот.Онлайн обучения.

10.Социална политика на читалището, в т.ч. Работа с хора с увреждания и осигуряване на достъп на тези хора до дейността на читалището, етнически малцинства, работа с различни възрастови групи, развитие на доброволчеството

В. ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ

1.Реализирани заседания на читалищното настоятелство и събрания

- събрания 1бр. годишно отчетно

- заседания 5 бр.

2.Предоставяне на изисквана документация към Регистър на народните читалища в Министерството на културата./ Наредба № 2 от 1 юли 2019 г. за реда за водене на регистъра на народните читалища и на читалищните сдружения

РЕАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ

Месец	Събитие	Място	Дата
Януари	145 години от рождението на Пео Яворов поетична вечер	Библиотека	13.01
	Бабин ден възстановка на обичая	Читалище	21.01
Февруари	„Вино и любов“ поетична вечер в библиотеката	Библиотека	14.02
	Обелязване на 150 г.от гибелта на Васил Левски –презентация и кът От материали за живота и делото му.	Библиотека	17.02
Март	Честване на деня на самодееца	Читалище	01.03
	Презентация за Националния празник на България	Библиотека	02.03
	Традиционно се чества международния ден на жената осми март с богата програма и парти	Ресторант“Алекс“	08.03
Април	Вечер на хумора	Библиотека	31.03
	Великденски празници Конкурс и изложба от писани яйца	Библиотека	13.04
Май	Ден на славянската писменост	Библиотека	23.05
Юни	Честване на деня на детето	В двора на Читалището	01.06
	Детско парти Летни занимания с деца: Пеем,играем,рисуваме и се Забавляваме в библиотеката		01.06-31.08
Юли	ЖФГ участие в събор“Рожен“	Рожен	16.06
	ЖФГ участие във „Вечер на Селча представена в град Девин	Девин	29.07

Август	ЖФГ участие в Събор Селча	С.Селча	05.08
	ЖФГ участие във фолклорен Фестивал и Събор Доспат	Гр. Доспат	19.08
Септември	ЖФГ участие във фестивала за Двугласово пеене с международно участие” Неделино-2023“ спечелен Бронзов медал	Гр.Неделино	02.09.
Октомври	ЖФГ участие във фолклорен фестивал „Песни край Марица”с.Доситеево общ.Харманли-спечелена златна купа,диплом и грамота	С.Доситеево	18.11.
Ноември	Презентация за деня на Народните Будители	Библиотека	31.10
Декември	Коледно женско парти	Ресторант”Алекс”	28.12

.....

ФИНАНСИРАНЕ

- Субсидия от държавния бюджет за делегирани от държавата дейности съгласно чл.23 (1);
- Субсидия за дейност от Община Девин съгласно чл.26а (3) от Закон за Народните Читалища;
Членски внос.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Настоящият Отчет за 2023г. на Читалище”Отец Паисий-1951” е, в изпълнение на Програма 2023 г.

Изготвил:

Председател на НЧ “Румяна Росенова Буцова” с. Селча